

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 14 da december 2012, dallas 19³⁰ – 22⁰⁰ uras
el Center sursilvan d'agricultura a Salaplauna

Presidi: Rita Huonder-Tenner

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Clemens Berther
Heinrich Berther
Emerita Flepp-Degonda
Robert Cajacob
Bernadetta Caminada-Mühlebach
Victor Flepp	Martina Gienal-Caviezel
Pius Huonder
Rita Huonder-Tenner
Jordana Lozza-Desax
Flavio Murer
Alfred Spescha
b) Suprastonza
communala	Dumeni Columberg
Madlen Deflorin-Spescha	Cecilia Maissen-Desax
Iso Mazzetta
c) Canzlist
communal	Andri Hendry	
d) Perstgisas	Giusep Columberg
Pirmin Lozza	Roger Tuor
e) Hosps	Avat Vigeli Monn
5 persunas
8 (nieveligi cussegliers)	

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

Beneventa ils presents alla 32avla seduta dil cussegl da vischnaunca dalla perioda d'uffeci 2009/12. La gliesta da tractandas secloma sco suonda:

- Tractandas:*
1. Protocols nr. 30- e 31-2009/2012
 2. Oвра Acletta: Situaziun actuala e proceder futur
(messadi nr. 54-2009/2012)
 3. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 32-2009/2012
Seduta dils 14 da december 2012

1. Protocols nr. 30- e 31-2009/2012

Protocol nr. 30-2009/2012

Il protocol ei vegnius tarmess als commembers per prender posizun. Enteifer ils 5 dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns.

Cusseglieier Heinrich Berther

Propona da cumpletar siu votum el protocol nr. 30 sut tractanda 2, iniziativa per ina midada dalla constituziun communal concernent l'elecziun e la funcziun dalla cumissiun da gestiun sco suonda:

„..... instantamein supplichescha el il parlament communal dalla perioda d'uffeci 2013/2016 da dar la dueivla atenziun appartenent l'elecziun dalla cumissiun da gestiun. Ina pusseivladad ei d'eleger la cumissiun ella seduta constitutiva dil parlament mo per in onn. Cheutras dess ei la pusseivladad tenor decisiun dil pievel da schar entrar en uffeci il secund onn calendaric la cumissiun elegida dil pievel ni reeleger la cumissiun da gestiun ord las scheinas dil parlament.“

Il protocol nr. 30-2009/2012 dalla seduta dils 9 da november 2012 vegn approbaus cun la cumpletaziun da cusseglier Heinrich Berther.

Protocol nr. 31-2009/2012

Il protocol ei vegnius tarmess als commembers per posizun. Enteifer ils 5 dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns.

Il protocol nr. 31-2009/2012 dalla seduta dils 12 da november 2012 vegn approbaus senza opposiziun.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 32-2009/2012

Seduta dils 14 da december 2012

**2. Ovra Acletta: Situaziun actuala e proceder futur
(messadi nr. 54-2009/2012)**

President communal

Sin fundament dil messadi nr. 54-2009/2012 presenta il president communal detagliadamein la fatschenta. La suprastonza communal s'occupescha dapi tschun onns cun quella tematica. Ella ha repetidamein orientau il cussegl da vischnaunca surlunder. Perquei eis ei urgentamein necessari, ch'ìl cussegl da vischnaunca s'occupeschi oz cun quei project, prendi enconuschientscha dalla lavur preparativa e detti claras directivas co proceder vinavon. En emprema lingia selegra el denton, che la societad Ovra Russein SA seigi vegnida fundada ils 29 da november 2012. L'entschatta d'avrel 2013 eis ei previu d'entscheiver cun las lavurs da construcziun. Cun l'indemnisaziun per il retuorn a tschep da varga 5 milliuns francs eis ei pusseivel da far considerablas amortisaziuns supplementaras e da migliurar marcantamein la situaziun finanziaria dalla vischnaunca.

Tier la presentaziun dil project sebase il president communal sil rapport da dr. Gilbert Schnyder (versiun 1.1 dils 3 da december 2012), ch'ìl cussegl ha obteniu. Igl expert ha dilucidau ils avantatgs e disavantatgs dallas differentas variantas ed ei arrivaus tier la conclusiun che la varianta 3, cun tener en egl las variantas 3a e 4 seigi la varianta actualmein la pli favoreivla.

Cun agid d'ina presentaziun da power point dilucidescha il president communal ils avantatgs e disavantatgs dallas differentas variantas. Sco quei che la situaziun sepresenta actualmein sil sector dall'energia vegn favorisau ina collaboraziun cun ina ovra electrica existenta ed experimentada. En quei connex eis ei da menziunar specialmein la gronda lavur preparatoria dalla Repower. Il fatg che plaيدا per ina collaboraziun cun in'ovra existenta ei principalmein la resca finanziaria e las entradas fiscalas supplementaras. Aschinavon che la vischnaunca realisescha l'ovra en atgna reschia, porta ella era persula la resca tecnica e finanziaria.

La vischnaunca ha gia annunziau il project a Swissgrid per obtener las contribuziuns dalla Confederaziun (KEV - Kostendeckende Einspeisevergütung). Swissgrid (la fundaziun naziunala) vegn a decider el decuors dils proxims meins, schebein il project sa vegnir sustenius. Perquei eis ei necessari che la vischnaunca cuntiuneschi cun las preparativas e ch'ìl cussegl da vischnaunca detti questa sera era las incaricas. Tier la summa da frs. 490'000.--, proponida dalla suprastonza communal, setracta ei dalla cumpart maximala dalla vischnaunca per projectaziun. Quels vegnessan restitui, en cass che l'ovra vegn realisada. Quei ein denton buca daners da taglia, mobein ina cumpart ord las reservas che han saviu vegnir fatgas entras l'indemnisaziun per il retuorn a tschepp per l'Ovra Russein.

Debatta d'entrada

Cusseglier Robert Cajacob

Cheu setracta ei d'in project da gronda muntada per la vischnaunca. Las auas ein in da nos gronds scazis che dattan la pusseivladad da prender part alla fiera sil sector dall'energia. Igl ei necessari da perseguitar vinavon quei project, denton ei el buca persuadius che la fatschenta seigi gia madira e ch'ei seigi perquei necessari da sclarir entginas damondas supplementaras. Specialmein ei el trumpaus ch'ins ha schon en quella fasa decidiu da realisar il project senza ina collaboraziun cun las pendicularas (project d'ennevar). Cheu exista evtl. potenzial supplementar per sustener las pendicularas en connex cun la realisaziun dils implonts d'ennevar.

La vischnaunca da Breil ha saviu amortisar las investiziuns fatgas en sia ovra electrica enteifer mo 5 onns. Perquei ei ina realisaziun dall'ovra en atgna reschia da considerar per la varianta la pli interessanta. Aschinavon ch'ins enquera la collaboraziun cun in partenari sil sector dallas ovras hidraulicas, eis ei era da sclarir pliras opziuns e buca mo ina cun Repower. El propona da buca entrar ella fatschenta e da remetter quella alla s uprastonza communal cun l'incarica da sclarir suandontas damondas:

- Contactar las Pendicularas Mustér SA pertuccont ina eventuala collaboraziun tier quei project en connex cun indrez per ennevar;
- Sclarir schebein ei fuss buca pli prudent e finanziel da realisar quei project sulet entras la vischnaunca;
- En cass ch'ei basignass in partenari, trer en consideraziun aunc outras fatschentas, buca mo la Repower;
- Da trer en consideraziun las consequenzas tier ina eventuala fusiun dallas vischnauncas Mustér – Tujetsch – Medel;
- D'utilisar igl ual d'Acletta sulettamein entochen a s. Catrina.

President communal

Il president communal declara, che la suprastonza communal sappi s'accordar cun pliras ideas proponidas. Tenor regulativ da fatschentas ed il sistem parlamentar eis ei denton necessari, ch'il cussegl da vischnaunca decidi primarmein d'entrar e tractar la fatschenta. Pér sch'il cussegl entir ella fatschenta, sappien propostas concretas da cusseglier Cajacob vegnir tractadas. Quei succedi ella discussiun da detagl. Las modificaziuns dallas propostas dalla suprastonza communal sappien succeder ella discussun da detagl.

Discussiun davart la procedura

Ei suonda ina viva discussiun davart la procedura parlamentara e las consequenzas da buca entrar. Dalla discussiun e dalla interpretaziun dil regulativ da fatschentas seresulta ei, ch'il cussegl sto entrar sin la fatschenta per saver s'occupar cun il project e dar directivas alla suprastonza communal co proceder vinavon. Cass cuntrari fuss la fatschenta bloccada per in onn ed era la suprastonza communal savess buca cuntinuar cun las preparativas.

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha giu incumpensau Repower da sondar las pusseivladads da realisar in'ovra electrica, senza denton prender ina decisiun davart la realisaziun dil project. Sin fundament dallas retschercas da Repower semuossa ei ch'igl ei interessant da perseguitar duas variantas

da collaboraziun. Sin fundament d'ina communicaziun ellas medias han ulteriuras ovras electricas documentau lur interess da collaboraziun vid la nova ovra electrica, denter era l'Axpo. A Tujetsch ha per exempel l'Energia Alpina realisau in'ovra electrica ella Val Giuv e saviu amortisar quella enteifer fetg cuort temps. Ulteriuras ovras ein en preparativas.

Sper las ovras electricas han oz era las pendicularas demussau interess. Ellas sustegnan l'ovra cun l'intenziun da duvrar l'aua turbinada silsunter per la producciun da neiv. Aschia savess l'aua vegnir duvrada dublamein e la vischnaunca savess sustener las pendicularas senza stuer investir agens mieds. Ella fasa actuala sto denton vegnir teniu aviert cun tgei partenari ch'ins vul colaborar. La proposta dalla suprastanza communal indichescha perquei buca tgei partenari, mobein la pusseivladad d'ina cooperaziun cun in partenari.

Cussegl da vischnaunca

Davart dil cussegl da vischnaunca ein ins surstaus da stuer decider questa sera sur da pliras incaricas en connex cun la realisaziun dall'ovra electrica, s'occupescha la suprastanza communal gie gia dapi 4 onns cun quei project senza haver survegniu in'incarica. Pertgei sa la suprastanza communal buca cuntinuar senza ch'il cussegl da vischnaunca decida questa sera?

Suprastanza communal

Ei obligada da dar plaid al cussegl da vischnaunca sur dallas sondaziuns fatgas, tonpli ch'il cussegl ha repetidamein concediu credits per examinar, schebein ei sepaga d'explotar ils uals d'Acletta e Clavaniev. Per saver cuntinuar quellas preparativas, drova ella ussa il consentiment dil parlament communal. Sch'ins vul seprofitar d'eventualas contribuziuns KEV all'ovra eis ei stau necessari d'annunziar nossa interessenza e da cuntinuar cul project. Entochen oz ha la suprastanza communal saviu s'occupar cun quei project el rom da sias competenzas finanzialas da frs. 50'000.--. Il cussegl da vischnaunca ha giu approbau quels importos el rom dalla tractaziun dil preventiv. Per saver cuntinuar cun la fatschenta eis ei denton necessari ch'il cussegl da vischnaunca concedi in credit correspondent.

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

Sin fundament dallas propostas da cusseglier Robert Cajacob, la discussiun occurrida el cussegl e las propostas dalla suprastanza communal, interrompa ella la seduta per sclarir la situaziun e surluvrar las propostas

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

Las propostas surluvradas secloman sco suonda:

Il cussegl da vischnaunca decida:

1. da prender enconuschientscha dil rapport da dr. Gilbert Schnyder el senn affirmativ;
2. d'incaricar la suprastanza communal da perseguitar vinavon la realisaziun d'ina Ovra Acletta;
3. d'utilisar igl ual d'Acletta principalmein tenor varianta 3 dil rapport;
4. da cuntinuar las sondaziuns per ina realisaziun tenor plirs models, en emprema lingia en "atgna reschia" ni en collaboraziun cun in'otra interpresa sil sector d'energia e cun risguardar las Pendicularas Mustér SA per anflar ina sligiazion optimala per la vischnaunca;

5. da conceder in credit maximal da frs. 100'000.-- per cuntinuar las sondaziuns e per presentar ina sligiazium al cussegl da vischnaunca;
6. d'adossar ils cuosts ch'occuran per las preparativas alla reserva speciala, creada per las energias renovablas.

Cusseglie Robert Cajacob

Per el ei impurtont che las retschercas ensiarien era ina collaboraziun cun las pendicularas. Sin fundament da sura ponderaziuns sa el s'accordar da retrer sia proposta.

Discussiun en detagl

Suenter ina discussiun animada sut la debatta d'entrada desista il cussegl da vischnaunca da menar ina discussiun detagliada davart la fatschenta, aschia ch'igl ei automaticamein decidiu d'entrar e tractar la fatschenta.

Decisiun

Cun 11 encunter 1 vusch e neginas abstenziuns decida il cussegl da vischnaunca.

1. *da prender enconuschientscha dil rapport da dr. Gilbert Schnyder el senn affirmativ;*
2. *d'incaricar la suprastanza communal da perseguitar vinavon la realisaziun d'ina Ovra Acletta;*
3. *d'utilisar igl ual d'Acletta principalmein tenor varianta 3 dil rapport;*
4. *da cuntinuar las sondaziuns per ina realisaziun tenor plirs models, en emprema lingia en "atgna reschia" ni en collaboraziun cun autras interpresas sil sector d'energia e cun risguardar las Pendicularas Mustér SA per anflar la sligiazium optimala per la vischnaunca;*
5. *da conceder in credit maximal da frs. 100'000.-- per cuntinuar las sondaziuns e per presentar ina sligiazium al cussegl da vischnaunca;*
6. *d'adossar ils cuosts ch'occuran per las preparativas alla reserva speciala, creada per las energias renovablas.*

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

3. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Damonda da cusseglier Alfred Spescha

“El preventiv 2012 ei denter auter fixau la summa da frs. 200'000.— per la cumpra d'ina maschina pil stradalesser. Tenor protocol dils 20 da mars vegn la suprastanza communalada incaricada da preparar la fatschenta e d'examinar con danavon ch'il survetsch d'unviern sa vegnir surschaus ad interpresas privatas.

Plinavon vegn pretendiu che la suprastanza communalada suttametti al cussegl da vischnaunca ina fatschenta ch'ei vegnida evaluada buca pils basegns forestals, mobein era dallas finanzas.

Ultra da quei vegn la maschina forestala ad esser occupada entras participaziun dallas treis vischnauncas sulettamein cun lavurs forestalas, quei per rodund 1'200 uras ad onn.

Sefundau sin sura fatgs han ins saviu seperschuader che la maschina previda mo per fatgs forestalas ei gia en funcziun per la dismessa da neiv.

Ei interessescha il sutsignau pertgei che la suprastanza communalada surdrova las decisiuns sura stipuladas? Ei il diever dalla maschina forestala per la dismessa da neiv ina sligiazion spontana, ni eis ei da quintar che tala vegni duvrada entochen che la cumpra dalla maschina dalla marca Holder succeda?

Enconuschentamein vegn il diever dalla maschina forestala quintaus giu cun uras da lavur. Ei interessescha mei sur tgei summa che la vischnaunca sto quintar per ura pil diever da quella maschina? Ei la pusseivladad per la dismessa da neiv entras fatschentas privatas vegnida risguardada? E sche gie, fuss ei impurtont da saver sut tgei cundiziuns che quellas fagessen quella lavur?”

Suprastanza communalada

Gerua Madlen Deflorin-Spescha rispunda la damonda sco suonda:

“En connex cun la fundaziun dalla Cuminonza da maschinas forestalas Cadi ei la maschina Mahler vegnida liquidada. Cun quella vegneva ina part dalla neiv dismessa. Per garantir ina buna rumida dallas vias, eis ei stau necessari d'encurir ina sligiazion provisorie per igl unviern 2012/2013. 2013/2014 vegnan ils contracts dalla surdada dallas lavurs da dismetter neiv fatgs da neiv. Cunquei che la Cuminonza da maschinas forestalas Cadi dispona gia ussa dalla nova maschina, eis ei vegniu dau alla nova instituziun la pusseivladad d'offerir per la part dallas lavurs, che la maschina Mahler fageva entochen ussa, quei denton mo sco sligiazion provisorie per igl unviern vegnent. Cunquei che quella offerta corrispunda allas cundiziuns d'autras interpresas privatas, ei ina part dalla rumida vegnida surdada alla cuminonza da maschinas. La repartiziun dalla lavur denter interessenza privata e vischnaunca corrispunda alla pratica secumprovada dils davos onns. Ei dat pia neginas midadas. La summa che

la vischnaunca impunda per quella lavur dependa dallas relaziuns da neiv. Igl importo che la vischnaunca paga per quella lavura ei buca pli aults che quel che la vischnaunca paga allas interpresas privatas per la medema incarica. Tenor indicaziun dil menaschi tecnic disponan las interpresas privatas il mument era buca dalla capacita da temps per surpender l'incarica dalla maschina Mahler.

La nova maschina (Holder) per dismetter la neiv dils passapeis e dallas sendas vegn furnida miez schaner 2013 e vegn ad ademplir las incaricas indicadas el messadi concernent."

Cussegliaer Alfred Spescha

Ei parzialmein cuntentaus dalla risposta dalla suprastanza communal.

Gerau Iso Mazzetta

pren posiziun sin ina damonda da cusseglier Heinrich Berther concernent la repartiziun dils departaments per la perioda d'uffeci 2013/2016.

La suprastanza communal en sia cumposiziun nova ha repartiu ils departaments. Ella ha denton decidiu da comunicar la nova repartiziun a caschun dalla seduta constitutiva dalla nova perioda d'uffeci.

Cussegliaer Heinrich Berther

Giavischa ina discussiun concernent las rispostas dalla suprastanza communal. Tenor el han buca ils emploiai da giudicar co la lavur enteifer il menaschi da vischnaunca ha da succeder. El sa buca s'accordar cun la risposta dalla suprastanza pertuccont il diever dalla maschina forestala.

Eventualmein ei la damonda pertuccont la repartiziun dils departaments buca stada clara. El giavischa ch'ins serefereschi sin las novas estructuras che duein entrar cun la nova perioda d'uffeci en vigur. Perquei capescha el che la suprastanza communal vul buca prender posiziun pertuccont la repartiziun dils departaments.

President communal dr. Dumeni Columberg

Dat in survesta dalla gronda lavur exequida duront ils davos 4 onns. En tut ha el surviu buca meins che 22 onns (1971-1987 e 2007-2012) alla vischnaunca da Mustér sco president communal. Igl ei stau in fritgeivel temps, che ha pretendiu in enorm engaschament, che ha denton era purtau in grond progress e success.

Grazia alla buna collaboraziun cun la populaziun, las autoritads e l'administraziun reusiu da realisar ils davos tschun onns in numerusas refuormas a favur dalla vischnaunca. Ils davos quater onns han giu liug 24 votaziuns sur d'impurtontas fatschentas. Tuttas ein vegnidas approbadas cun in clar pli. 30 fatschentas ein vegnidas suttamessas al referendum facultativ, sulet en in cass ei vegniu inoltrau il referendum, la decisiun giudlunder succeda igl onn proxim. Quels projects ein stai cumbinai cun gronda lavur ed han pretendiu in engaschi excepziunal da tuts pertuccai.

Las menadaras dalla biblioteca han cun engraziament priu enconuschientscha dalla decisiun dil cussegl da vischnaunca ed envida quel igl onn proxim da prender investa dallas localitads e dallas purschidas dalla biblioteca populara.

Las decisiuns dil cussegl ein vegnidas realisadas. Denter auter ha la suprastanza communal surdau l'incarica da realisar ils pilotadis en connex cul scaldament lontan pils differents baghetgs communs (scolas). Oz ein tuts edifecis communs colligai cul scaldament central, ni vegnan scaldai directamein cun stialas (scola da Segnas, luvratori). La casa communal ei

vegnida sanada e se presenta oz en ina biala cumparsa. Il plan da quartier Caschuarz ei realisau, la suprastanza communal ha surdau l'incarica da realisar il project d'avertura. Plinavon cuoran las contractivas per la vendita dall'emprema parcella.

Ad Acla da Fontauna cuoran las contractivas vinavon. La suprastanza communal ha fatg diever dil dretg da cumpra dalla parcella nr. 1339 e surdau quel alla Banca cantunala grischuna. Lezza ha immediatamein acquistau la parcella dallas Pendicularas Mustér SA, aschia ch'igl entir territori dil plan d'areal Acla da Fontauna appartegn ussa mo ad in proprietari. Quei simplifichescha las contractivas culs investurs. Ils iniziants dalla surbaghegiada lavuran cun perseveronza vid la realisaziun dil project. Sco declarau repetidamein, eis ei denton fetg grev d'anflar investurs per nossa regiun. Bein ha ei dau plirs interessents. Quels ademplevan denton buca las cundiziuns pretendidas.

Quels dis ei il plan da quartier Vitget Crestas al Crest d'Acletta vegnius approbaus. Aschia ei la basa legala per conceder la lubientscha per la surbaghegiada dada. Las Pendicularas Mustér SA han cheutras la pussevliadad da recaltgar ils mieds fiinanzials necessaris per la realisaziun dils stabilliments d'ennevar. Tenor ina cunvegnyentscha dil dretg public denter vischnaunca e Pendicularas Mustér SA sto il recav che seresulta dalla surbaghegiada vegnir impundius per la finanziaziun da quels stabiliment sco era per ina evt. colligiazion dils territoris da skis. La suprastanza communal vegn a conceder la lubientscha da baghegiar pil Vitget Crestas l'otra jamna.

L'avertura dalla zona da mistregn a Pignola pren fuorma finala. L'entira surfatscha disponibla ei gia affittada ni vendida ad interpresas indigenas. Las duas empremas fatschentas ein vidlunder da realisar lur objects e vegnan ils proxims meins a secasar cun lur menaschis a Pignola.

Sil sector turistic eis ei stau pusseivel d'instradar midadas essenzialas. La collaboraziun turistica ei sin buna via. Tenor las decisiuns dil cussegl da vischnaunca setracta ei en emprema lingia d'ina collaboraziun pli intensiva denter Andermatt, Sedrun e Mustér. Entras la surprida dallas pendicularas Sedrun ed Andermatt entras ina nova societad, dat ei ina nova constellaziun; quei tonpli grazia al sustegn d'in partenari da renum internaziunal (Skistar). Entras ils novs investurs ad Ursera astgan ins spitgar impurtonts impuls per nossa regiun ed era per nossa vischnaunca.

Cun l'entschatta digl onn vegn era la nova structura organisatoria realisada ed ina direcziun communal realisada. Cheutras dispona la vischnaunca da Mustér d'in bien instrumentari per tgamunar il menaschi tenor principis moderns e efficientes.

La consolidaziun dallas finanzas communalas ei reussida. Grazia all'indemnisaziun per l'ovra Russein eis ei pusseivel da reducir il deivet per bunamein 10 milliuns francs.

Tut quella lavur ei stada pussevli mo alla buna concordanza ed al bien sustegn dalla populaziun ed il cussegl da vischnaunca. In grond engraziament admetta el era alla suprastanza communal, al canzlist, all'administraziun communal cun tuttas collaboraturas e tuts collaboratur sco era al premurau actuar. El givischa alla vischnaunca in bien e prospereivel avegnir.

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

"Quei ei stau la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca sut miu presidi. Durent dus onns hai jeu giu la gronda honor da tgamunar il parlament

communal. Jeu hai adempliu miu pensum cun plascher ed haiel era giu il sentiment d'astgar guder vies sustegn. Avon che serrar la seduta dad oz lubi a mi aunc in per plaids d'engraziament.

Sco εμπrem admettel jeu in grond engraziament al biro dil cussegl per la buna collaboraziun ed il bien clima da lavur. Jeu hai astgau collaborar cun il vicepresidente Flavio Murer ed ils cussegliers e dumbravuschs Alfred Spescha e Pirmin Lozza, ils davos treis cussegls ei Robert Cajacob segidaus cun la lavur da dumbravuschs. Els tuts mereten in grond engraziament per la buna lavur prestada.

In grond e cauld engraziament era a Vus preziadas cusseglieras e cussegliers ed a nies president communal dr. Dumeni Columberg, alla suprastanza communal ed alla cumissiun da gestiun per la gronda lavur en favur dil beinstar da nossa populaziun. Oz ei in di special da prender cumiau. Ei fa magari mal il cor da dar adia a tontas collegas e collegs ch'jeu havevel serrau el cor. La collaboraziun cun Vus ei stada grondiusa e fritgeivla. Deplorablamein bandunan 11 cusseglieras e cussegliers nies parlament communal.

A Clemens Berther, Heinrich Berther, Robert Cajacob, Bernadetta Caminada-Mühlebach, Giusep Columberg, Pius Huonder, Emerita Flepp-Degonda, Victor Flepp, Martina Gienal, Pirmin Lozza ed avat Vigeli Monn giavischel per Vies avegnir tut bien mo surtut buna sanadad. E tgi sa forsa lai in ni l'auter encrescher sin tal'uisa e nus astgein lu pli tard puspei beneventar el en in u l'auter gremi politic.

Medemamein in grond e cordial engraziament a nies president communal dr. Dumeni Columberg. Las cuortas notgs s'audan naven dils 1 da schaner 2013 tier il vargau. Ussa astgas ti guder tia libertad ed il temps liber cun tia famiglia cun buna cunscienza.

In grond e cordial engraziament era a nies premurau protocolist Ervin Maissen per sia grondiusa lavur.

In sincer engraziament va plinavon a nies canzlist communal Andri Hendry ed a tuttas e tuts emploiai dall'administraziun communal sco era als collaboraturs communal per la buna lavur ch'els prestan di per di per nossa vischnaunca.

In cordial engraziament mereta era mia famiglia, en special miu um Corsin per tut la capientscha e siu susteniment demussaus duront quels dus onns. Era in engraziel fetg admettel a vischinas e vischins che han adina puspei visitau nossas sedutas ed aschia demussau interess per nossa lavur.

Era tallas vischinas e tals vischins che han buca visitau nossas sedutas meretan in grond engraziament. Dil mument ch'ellas ed els sengaschan di per di e tenor lur pusseivladad per il beinstar da nossa vischnaunca.

Lubi aunc a mi in per patratgs finals.

Tier miu plaid avon dus onns sco niev elegida presidenta dil cussegl hai jeu giu eligiu il tema visiuns ni realitad!

- Ovra electrica Russein
- Center da sport e cultura: sanaziun e remplazzament dil scaldament
- Megliuraziun funsila
- Sanaziun dalla via Sursilvana
- Revisiun dil regulativ da fatschentas, la nova refuorma fa plascher/ina moderna refuorma cun ils departaments reparti

Per in "avegnir turistic communabel ella Sursassiala"; aschia ha la petiziun senumnau ch'ei vegnida lantschada igl avrel 2011 ellas duas vischnauncas da Mustér e Sedrun. Las pretensiuns dalla petiziun ch'ei vegnidas inoltradas allas duas vischnauncas han caschunau per bein enqual scurlar il tgau. Denton mo 20 meins pli tard havein nus astgau intervegnir ella davosa seduta dall' "optima concret" che ina colligiaziun denter il territori da skis Sedrun e Mustér sco era tariffas coordinadas (Tarifverbund) denter Andermatt entochen Mustér ei buca pli "mo" in'utopia, mobein vegn giavischada dils responsabels e duess schizun era vegnir realisada. Quei ei per gronda part mo stau pusseivel grazia al ferm signal dalla populaziun dallas duas vischnauncas che han adina cartiu en in avegnir turistic communabel ella Sursassiala. En quei senn - in grond "Dieus Paghi" a tut quellas persunas che han adina giu la perseveronza ed han mai piars la speranza en nossa regiun. – Jeu vegnel era el futur a sengaschar cun mias forzas per la collaboraziun intercomunala.

Mei fatschanta la rivalitad enteifer nossas regiuns e vischnauncas adina puspei. Entras quellas veglias vertits vegnin nus adina puspei a frenar il svilup che fuss absolut necessaris per che nus e nossa giuventetgna hagi oz ed el futur paun e lavur en nossa biala cuntrada.

Nus lein buca che nos vegnents suenter stoppien citar la poesia dad Alfons Tuor digl onn 1891.

Il Sursilvan egl jester

O cara Surselva, pompusa spel Rhein,
Splendida cuntrada cun tschiel schi serein
O tiara materna, ch'as bein mei tezzau,
Da Tei seregorda il fegl bandunau.

Vid mia Surselva petratg jeu tudi,
Per quell'ei bia larmas rucladas a mi!
Vallada nativa, ti miu leghermen,
Tiu fegl mai emblida tgei parti'ha valzen!

Stai bein, o Surselva ti pezza viers tschiel,
Ti flura striauna, camutsch e cavriel,
Ti neiv, ti perpetna cun mellis splendurs,
Ornada dall'alva da bialas aururs!

Stai bein, o Surselva, stei bein vus uauls;
Stei bein vus valettas, vus gondas ed aults;
Stei bein vus muntognas, vus libras vals,
Vus crests e vus tgiembels cun mirs da castials!

Stai bein, o Surselva, stei bein vus muletgs,
uauls e cascadas, uclauns e vadretgs,
Vus pradas e spundas, vus logs umbrivai,
Ti casa paterna da mes carezai!

Stai bein, o Surselva, ti pievel roman,
Fideivels er'sundel a vus da lontan!
Miu pievel, jeu sentel, jeu sun da tiu saun:
A ti auda semper miu cor e miu maun.

Cun quels patratgs lessel serrar il davos cussegl en la perioda d'uffeci 2009/2012 e sperar che nus saveien mantener ed augmentar las plazzas da lavur en nossa regiun.

Jeu giavischel vus e vossas famiglias bialas fiastas da Nadal ed in ventireivel niev onn 2013 cun biars plaschers, lavur e success. Buna sanadad e cuntentientscha.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 26 da december 2012

C:\Users\maissen\Documents\Cussegl da vischnaunca\Cus0012_32.docx